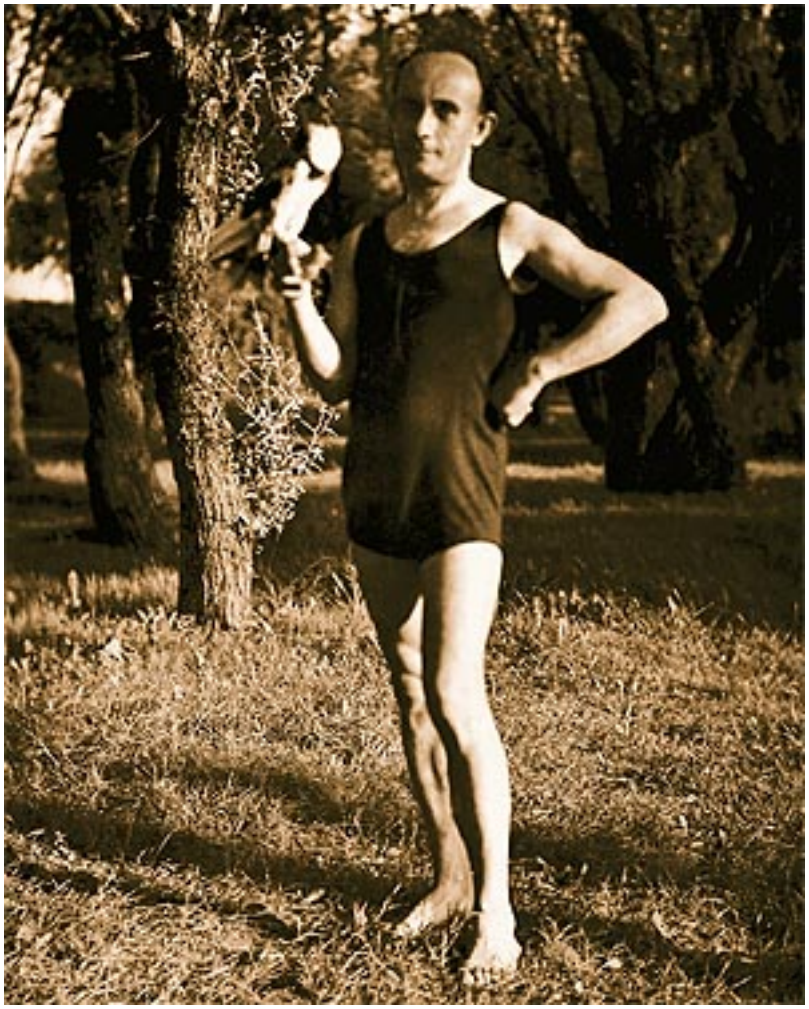
G. Komoróczy Emőke
Arccal a földön a Huszadik Század

Tartalom

I. A kezdetek

Kassák, a törzs...
(Kassák Lajos költészetének avantgárd jellegzetességei)

A letört ág
(Barta Sándor - Ujvári Erzsébet)
Avantgárd színjátszás a század első évtizedeiben
(Kocsis Rózsa: IGEN és NEM)
Múlt és jövő kísérteties találkozása
(Nagy Lajos: 10.000 km Oroszország földjén)
A kassáki örökség
(Szécsi Margit: Madár-e az denevér?)

II. A börtön-labirintus foglyai

1. rész:
"A sosem halottak éneke"

Recsk és az "ötvenes évek"
(Faludy György költészetében)
Az irodalmi élet peremén...
(Füveskert antológia)
"Az Ige itt sohsem lesz testté..."
(Tollas Tibor, Tóth Bálint, Szathmáry György)
"Sorsa lesz a meg nem rontott szavaknak, s fényük száll a glóbuszon"
(Béri Géza)
"Fekély e föld az Ige testén..."
(Gérecz Attila)
"Ki a csillagokig futna, szürke szájjal hull a kőre..."
(Kárpáti Kamil: Relief egy fegyházról)

2. rész:
A szellemi ellenállás egyik fontos fóruma: a csepeli Olvasó Munkás Klub

"Önnönmagát felfalta ez a lélek..."
(Tamási Lajos)
"Szeretet oldja összhangba a Földet"
(Csillag Tibor)
A "már nem" és a "még nem" szakadékában
(Benke László)
Viharsarki szélben
(Molnár M. Eszter)

3.rész:
Van-e a labirintusnak kijárata?

Az ifjú pár és a lakodalmasok
(Nagy László: Menyegző)
"Néked adassék nyugalom... "

(Niklai Ádám)
"Nem léteznek méltánytalan helyzetek, ha vannak méltó emberek"
(Szikra János)
"Amit nem kötözünk meg, az marad mienk"
(Villányi László)
"A mese idegen kézen. Tehetek-e mást, életem lobogtatom"
(Czilczer Olga)
"Kell, hogy szükséged legyen énrám"
(Szakács Eszter)
"Időd elrepült, mint fülemüleszó"
(Kárpáti Kamil)

III. A művészet "felderítő útja" - útban a III. évezred felé

1. rész:
A párizsi Magyar Műhely

Három és fél évtized
(A Magyar Műhely 1-100. száma)

2. rész:
A Műhely - triász

"Függő helyzetben földönfutók lettünk..."
(Bujdosó Alpár)
"Az igazi író számára a lényeg maga a nyelv"
(Nagy Pál)
"Aki úgy jön a világra, hogy nem fog zavargást kelteni,
nem érdemel figyelmet és türelmet.."
(Papp Tibor)

3. rész:
A Magyar Műhely vonzáskörében

"A jó szerelem a szellem és a test tápláléka és a lélek
vakító fényű ékszere"
(Bakucz József)
Az anti-költészet esélyei
(Erdély Miklós - Tandori Dezső - Szombathy Bálint)
"Egy didergő madárijesztő virraszt az égen"
(Ladik Katalin)
"A szájkosár kiürítése"
(Székely Ákos)
"Ide én beleszülettem. Nyakig bele.(...) Innen nem megyek sehova"
(Kukorelly Endre)

"... és kilépek, hogy lássak..."
(Kelényi Béla)
A "médium-art" metamorfózisai
(Petőcz András)

Fülszöveg

Bizonyos értelemben "eretnek" vállalkozásnak nevezhető G. Komoróczy Emőke újabb könyve, amelyben az avantgárd metamorfózisait kíséri végig a század első évtizedeitől napjainkig. Nem irodalomtörténeti keresztmetszetet ad a szerző, inkább arra törekszik, hogy az avantgárd szellemiség megnyilatkozási formáit (a belső autonómiára való törekvést, az alkotói világlátásban és formanyelvben egyaránt kifejeződő kísérletező kedvet s a kész gondolkodási sablonok elutasítását) minél változatosabban számba vegye. Egymással is polemizáló költői arculatokat von be vizsgálódási körébe, kimutatva a mindannyiunkban közös jellegzetességet (a szembeszegülést a XX. század dehumanizáló erőivel, totalitárius politikai rendszereivel).

A kassáki örökség kettős természetű (a lázadó, az Értékekért perlő szellemiség és a forma-konvenciók felrobbantása) - így érthető, hogy az utódok egyike-másika inkább a szellemiségre, illetve inkább a formára (formaújításra) helyezi a hangsúlyt. Ennek megfelelően beszélhetünk az avantgárd metamorfózisairól: minden alkotónál más-más jellegzetesség kerül előtérbe. A mindenkori valóságviszonyokkal való perlekedés, a személyiség szabadságát korlátozó - ellehetetlenítő diktatúrákkal való szembenállás s a megszokott életfelfogásbeli sztereotípiák széttörésére irányuló kísérletező kedv ugyanazon forrásból fakad: az Értékeket sárba tipró valóság el-nem-fogadásából, egy magasabb szintű - virtuális-életminőség kiküzdésének igényéből.

G. Komoróczy Emőke könyvét azoknak ajánljuk elsősorban, akik hisznek e magasabb életszintézis megvalósítható voltában.

A szerkesztő

http://mek.oszk.hu/01300/01361/#